

Onvoltooid en ongepubliceerd onderzoek: verspilling en vertekening

ARTIKEL

LITERATUUR

- Chapman SJ, Shelton B, Mahmood H, Fitzgerald JE, Harrison EM, Bhangu A. Discontinuation and non-publication of surgical randomised controlled trials: observational study. *BMJ* 2014; 349: g6870.
- Turner EH. Publication bias, with a focus on psychiatry: causes and solutions. *CNS Drugs* 2013 27: 457-68.

AUTEURS

JOERI TIJDINK

MAARTJE KATZENBAUER

E-mail: jtjindink@tergooi.nl

Deze rubriek komt tot stand in samenwerking met De Jonge Psychiater (www.dejongepsychiater.nl).

De Jonge Psychiater

Waarom dit onderzoek?

Het vroegtijdig stoppen van klinische trials of het niet publiceren van onderzoeksresultaten leidt tot verspilling van schaarse onderzoeksmiddelen en blootstelling van patiënten aan mogelijk niet-werkzame behandelingen. Inzicht in de onderliggende oorzaken van non-publicatie en discontinuering en het wél publiceren van deze ‘verborgen’ wetenschappelijke resultaten zouden kunnen leiden tot betere benutting van onderzoeksmiddelen en een reëlere kijk op de werkzaamheid van behandelingen.

Onderzoeksvraag

Wat is het percentage discontinuering en non-publicatie van chirurgische interventiestudies (RCT's) (Chapman e.a. 2014) en wat zijn de redenen hiervoor?

Hoe werd dit onderzocht?

Uit de database van ClinicalTrials.gov werden alle geregistreerde interventiestudies uit 2008 en 2009 verzameld. Het percentage gepubliceerde studies in de daaropvolgende 5 jaar werd geïnventariseerd. De drie uitkomstmaten waren discontinuering (vs. voltooiing), non-publicatie (vs. publicatie) en de oorzaken daarvan.

Belangrijkste resultaten

Er werden 395 studies geïncludeerd. Van deze studies werd 21% (n = 81) vroegtijdig gestopt, waarvan 17,3% (n = 14) zonder opgave van reden. Er werden 106 studies (27%) niet gepubliceerd, waarvan in 80% de reden van non-publicatie niet werd achterhaald.

Consequenties voor de praktijk

Ondanks verplichte studieregistratie wordt de helft van alle trialresultaten niet gepubliceerd. Wat moet u als psychiater met deze informatie? Vertekende onderzoeksresultaten kunnen een te positief beeld geven over de superioriteit van bepaalde psychofarmaca. Wanneer bijvoorbeeld niet-gepubliceerde resultaten van antidepressiva worden meegenomen, blijkt het effect van antidepressiva een derde lager te liggen (Turner 2013).

In het redactioneel in hetzelfde nummer van *BMJ* Hamert John Ioannidis (bekend van het artikel ‘why most published research findings are false’) op goede onderzoeksmethodiek. Om verspilling te voorkomen moet het systeem veranderen: betere onderzoeksmethodes, strengere eisen door subsidieverstrekkingen aangaande publicatie en misschien wel minder onderzoek.